

La cimera més difícil

Amb un futur polític poc segur, Gorbatxov acudirà a Washington a pidolar. Tornar a Moscou amb la reputació renovada depèn totalment de la cooperació de George Bush.

Gorbatxov, navegant sobre aigües tèrboles. Washington, D.C. lloc de la pròxima cimera

El president soviètic, Mikhaïl Gorbatxov, inicia el pròxim dia 30, a Washington, un viatge molt delicat als Estats Units. Cinc mesos després de la ja històrica cimera de Malta, Gorbatxov es tornarà a reunir amb el president nord-americà, George Bush, per parlar de desarmament, el futur d'aquesta Europa de l'Est que ha deixat el comunisme, les relacions bilaterals, els conflictes regionals i les dificultats internes de la Unió Soviètica.

La cimera ha estat preparada a consciència pels ministres d'Afers Estrangers dels dos països, el soviètic Eduard Xevardnatze i el nord-americà

James Baker en les reunions que celebraren a Moscou la setmana passada. El tema central de les converses, qualificades de "difícils" per l'agència soviètica de premsa Tass, fou el tractat Start de reducció d'armes estratègiques (d'abast intercontinental), on les diferències entre les dues parts són encara marcades. Es més que improbable que a Washington es pugui signar l'esperat acord de reducció del 50% de les armes estratègiques. L'enduriment de les postures soviètiques, que ha allunyat la possibilitat d'un acord, ha estat provocat per les pressions dels militars sobre Gorbatxov, com s'atreveixen a avançar molts

analistes de la política soviètica.

Gorbatxov arribarà a Washington carregat de problemes. Les dificultats econòmiques, l'hostigament dels sectors conservadors i dels reformistes radicals, com Borís Ieltsin, l'increment del descontentament popular i la secessió de les repúbliques bàltiques són problemes majúsculs, tot i reconèixer l'astúcia i la capacitat de Gorbatxov. Bush ha demostrat amb fets que confia en el president soviètic, que considera motor dels canvis que s'han produït als països d'Europa de l'Est. El consens existeix entre Bush i els aliats europeus: no és convenient de-

sestabilitzar Gorbatxov en aquests moments. La crisi lituana, que arrossegà també Estònia i Letònia cap a la independència, fou tractada amb sensibilitat per Bush, qui rebutja pressionar Gorbatxov malgrat simpatitzar amb les aspiracions independentistes dels bàltics.

Quasi descartada la signatura de l'acord sobre armes estratègiques, les estrelles de la cimera seran la qüestió alemanya, el futur de les dues aliances militars i el conflicte d'Afganistan. Els soviètics voldrien obtenir dels Estats Units la clàusula de "nació més afavorida", que els permetria incrementar els inter-

canvis comercials amb Washington. Les negociacions celebrades a París entre delegacions dels dos països han estat positives, però la decisió final del Congrés és política, estretament vinculada a altres concessions de Gorbaxov, com el desarmament i les repúbliques bàltiques. L'acord sobre Afganistan sembla també llunyà malgrat els contactes auspicats per les Nacions Unides. La diversitat d'interessos dels actors del drama afganès (règim de Kabul, mujahidins, Paquistàn, Iran, EUA, URSS i el rei) dificulten el diàleg entre Moscou i Washington. El departament d'Estat aposta per una "solució nicaragüenca", bastant difícil d'obtenir en les condicions actuals de divisió de l'oposició, que dificulta el sorgiment d'una Violeta Chamorro que reculli les aspiracions dels mujahidins enfront del govern pro-soviètic de Na-

jibula.

El procés d'unificació s'escapa del control de Bush i Gorbaxov. Malgrat les recents derrotes electorals dels demòcrata-cristians a la Baixa Saxònia i Renània Westfàlia, Kohl continua marcant les directrius, com queda demostrat amb la unitat monetària que començarà el pròxim dia 2 de juliol. Aquest sorgiment d'un Estat alemany de 80 milions de persones ha despertat molts recels a Europa, sobretot a França, i ha sacsejat l'Aliança Atlàntica. La tasca d'ara és construir un nou sistema de defensa continental que substitueixi una OTAN ultrapassada per la caiguda del mur de Berlín, la imminent unificació alemanya i el desmoronament del "glacis" ideològic i polític de la Unió Soviètica. Gorbaxov no accepta la pretensió nord-americana que la futura Alemanya unificada pertanyi a

l'Aliança Atlàntica perquè considera que s'alteraria l'actual equilibri estratègic. En canvi, sí que està disposat a col·laborar en la construcció d'un sistema defensiu europeu, com reconegué Vadim Zagladin, un dels consellers del líder del Kremlin. Les dues cimeres de l'OTAN, convocades per juliol i desembre, i la reunió dels 35 països que formen la Conferència de Seguretat i Cooperació a Europa (CSCE), que se celebrarà a final d'any a París, podrien servir per a acabar de definir el futur de les dues aliances militars, condemnades a desaparèixer o a ser absorbides per un nou organisme defensiu de caire paneuropeu. Alguns polítics nord-americans vaticinen la mort de l'Aliança Atlàntica i l'enfortiment de la CSCE com a fòrum que garanteixi la seguretat dels països ex-comunistes. La pregunta que es fan

tant soviètics com occidentals és com crear aquest sistema defensiu paneuropeu sense perjudicar els interessos de les parts afectades.

Gorbaxov conclourà la visita als Estats Units amb un periple per Califòrnia i Minnesota. Després de deixar Washington, on es reunirà en diverses ocasions amb Bush, el líder soviètic rebrà empresaris nord-americans del sector agrícola a Minnesota. A San Francisco, Gorbaxov parlarà amb Ronald Reagan, que coneix prou bé de les cimeres celebrades a Washington, Moscou, Ginebra i Reykjavík. Gorbaxov podria enyorar aquells moments en què eclipsava Reagan amb la seva intel·ligència i empena, quan la *perestroika* tenia menys detractors que ara i ningú podia atrevir-se a vaticinar la caiguda de l'imperi soviètic.

Antoni Castel

SALA D'EXPOSICIONS DE LA FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS

CARRER CORREU, 3. VALENCIA

procés i tècnica del GRAVAT

De l'11 de maig al 3 de juny de 1990

Feiners, d'11 a 14 h. i de 17 a 21 h.
Festius, d'11 a 14 h.
Dilluns matí, tancat.

FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS

Centre
Carles Salvador

CURSOS PER CORRESPONDÈNCIA

1. Llengua i Literatura:

- Curs d'Iniciació.
- Curs d'Iniciació (per a castellanoparlants).
- Curs Bàsic.
- Curs Progressiu de Llengua.
- Curs de Professorat.

2. País Valencià:

- Geografia i Història del País Valencià.

Matrícula oberta tot l'any, tret del mes d'agost. Per a més informació, adreceu-vos al

Centre Carles Salvador

Moratín, 15, 6a. 46002-València